

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Innklagede gjennomførte en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av røntgen computertomograf (CT). Klagenemnda kom til at det ikke kunne stilles krav om faktisk besiktigelse av det utstyr som skulle anskaffes og at det heller ikke for øvrig var påvist brudd på regelverket ved tilbudsevalueringen.

Klagenemndas avgjørelse 22. mai 2006 i sak 2005/45

Klager: GE Healthcare Technologies Norway AS

Innklaget: Helsebygg Midt-Norge RHF

Klagenemndas medlemmer: Jens Bugge, Kai Krüger, Andreas Wahl.

Saken gjelder: Likehandling. Spørsmål om krav til besiktigelse av utstyr.

Bakgrunn:

- (1) Helsebygg Midt-Norge RHF (heretter kalt innklagede) kunngjorde den 7. september 2004 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av røntgen computertomograf (CT) og kontrastinjektor med kontrollenhet til nytt Universitetssykehus ved St Olavs Hospital i Trondheim.
- (2) I konkurransegrunnlagets bilag A punkt 3 og 4 var det oppstilt dels generelle og dels spesielle krav til maskinene som skulle anskaffes. Punkt 4.1 ga detaljerte kravsspesifikasjoner med hensyn til hva leverandørene måtte dokumentere og beskrive i sine tilbud. Det ble i konkurransegrunnlaget under pkt. 5.5. skilt mellom absolutte "skal"-krav som måtte være oppfylt for at tilbud skulle bli tatt i betraktning under evalueringen og egenskaper/funksjoner ved utstyret utenom "skal"-kravene, så som bruksegenskaper, tilgjengelige funksjoner og kapasitet, dataegenskaper, brukervennlighet m.v. Om de siste het det:

"Denne dokumentasjonen vil bli brukt ved evaluering av tilbudene der dette er i samsvar med pkt. 7.5 Tildelingskriterier."

- (3) Kontrakt skulle tildeles den leverandøren som leverte det økonomisk mest fordelaktige tilbud, basert på følgende tildelingskriterier:

"1. Tilbudssum korrigert for åpenbare feil

2. Tilbudte priser og påslagsprosjenter som ikke inngår i tilbudssummen, kfr Bilag B2

Postadresse
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Olav Kyrresgate 8
5014 Bergen

Tlf.: 55 59 75 00

Faks: 55 59 75 99

E-post:
postmottak@kofa.no
Nettside: www.kofa.no

3. Øvrige opsjonspriser, kfr Bilag B2
4. Forbehold (som vil bli prissatt av oppdragsgiver etter beste skjønn, forutsatt at forbeholdene ikke er av en slik art at tilbudet skal avvises, jf tilbudsreglene)
5. Årskostnader, (drifts- og vedlikeholdskostnader), kfr Bilag B2
6. Brukevennlighet og ergonomi
7. Produktets/systemets kvalitet, ytelse/kapasitet og funksjonelle egenskaper”

- (4) Innen tilbudsfristens utløp var det kommet inn fem tilbud. Ett av tilbudene ble avvist. De fire andre tilbyderne var GE Healthcare Technologies Norway AS (heretter kalt klager), Phillips AS (heretter kalt Phillips), Toshscan AS (heretter kalt Toshscan) og Siemens AS (heretter kalt Siemens) som senere ble tildelt kontrakt.
- (5) Innklagede innstilte etter en første tilbudsevaluering Siemens AS som nr. 1, GE Healthcare Technologies Norway AS som nr. 2 og Phillips Norge som nr. 3.
- (6) Etter at innklagede i brev 22.12.2004 hadde meddelt resultatet av konkurransen, mottok innklagede en klage fra klager. På bakgrunn av klagen besluttet innklagede å foreta en ny tilbudsevaluering.
- (7) Innklagedes rådgivere gjennomførte ved brev 18.1.2005 den nye evaluering av tilbudene ut fra brukervennlighet og ergonomi, kvalitet, ytelse/kapasitet og funksjonelle egenskaper. I denne evalueringen ble det gitt en detaljert sammenlignende beskrivelse av tilbydernes produkter etter en rekke målbare tekniske kriterier: Isotropisk oppløsning, spennvidde på rekonstruksjonsparametre for snittykkelse, rotasjonstid på røntgenrør, varme- og kjølekapasitet, pitch-faktor, bordhøyde og scanlengde, field of view, bilderekonstruksjonshastighet, bildekvalitet, lagringskapasitet og overføring til legearbeidsstasjon. Den sakkyndige vurdering berørte også referanselister, driftshistorikk og sammenlignbarhet for tilbydernes produkter. Konklusjonen var at Siemens AS scoret klart bedre enn de øvrige leverandører under tildelingskriteriene nr. 6 og 7 og at disse kriteriene klart oppveide den høyere pris som Siemens AS hadde samt at kvalitetsforskjellen i løpet av en kortere periode ville jevne ut prisforskjellen.
- (8) På bakgrunn av den foreliggende klage foretok innklagede en særskilt vurdering av sammenlignbarhet av klagers og Siemens tilbudte CT:

”Etter at det innkom klage på vår første innstilling, ble spørsmålet om sammenlignbarhet mellom de forskjellige typer (tekniske nivåer) av utstyret undersøkt. Nedenfor er en oppsummering av resultatet av undersøkelsen:

Opptakssystemet på Siemens Somatom Sensation 64 har en 64 kanalers DAS som leser ut en 32 raders detektor 2 ganger for å produsere 64 snitt pr rotasjon. Ved hjelp av flyvende fokuspunkt i z-retningen oppnås dette (”Z-sharp”). Denne teknikken benyttes for å oppnå bedre oppløsning i z-retningen (<0.4 mm), basert på doseperspektivet fra et 0.6 mm snitt. Dette er en meget bra metode for å bygge opp 64 snitt pr rotasjon, noe som også reduserer artefakter i enkelte problemområder som bakre skallegrop, skuldre og overgang mellom ribben og luft.

GE oppnår på sin Light Speed pro 32, kun 32 bilder pr rotasjon. Ut fra teknologisk beskrivelse kan vi ikke se at Light Speed pro 32 er funksjonsmessig lik Siemens Somatom Sensation 64. Vi har derfor vurdert det slik at GE sin mest avanserte modell ("Lightspeed VRC") er den som er mest sammenlignbar med Siemens "Sensation 64". Selv i denne sammenligningen viser det seg at Siemens presterer klart bedre enn GE.

Siemens har gjennom leveranse av over 100 stk Sensation 64, som er i klinisk drift, bevist at utstyret fungerer i praksis i henhold til beskrivelse."

- (9) I brev av 20. januar 2005 meddelte innklagede at Siemens var innstilt som nummer én på bakgrunn av den nye evalueringen. I meddelelsesbrevet het det blant annet:

"Helsebygg Midt-Norge har foretatt en totalvurdering av samtlige tildelingskriterier, og konkludert med at de kriterier som er nevnt i pkt. 6. og 7. oppveier den høyere pris Siemens AS har. Siemens AS sine kvalitetsfordeler kan stikkordsmessig nevnes som: Bedre isotropisk oppløsning, bedre spennvidde på rekonstruksjonsparametre for snittykkelse, kortere rotasjonstid på røntgenrør, bedre parametre for varme- og kjølekapasitet, høyest pitch-faktor, en klart bedre løsning for legens tilgjengelighet til bildene. Effekten av kvalitetsfordelene ved Siemens AS tilbud er bl.a. vesentlig redusert tid til behandling, raskere og sikrere resultater. I tillegg kommer fordeler ved bedre ergonomi og redusert støy gjennom vannavkjølt system."

- (10) Kontrakt mellom innklagede og Siemens ble inngått i februar 2005.

Anførsler:

Klagers anførsler:

- (11) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket for offentlige anskaffelser.
- (12) Lovens grunnprinsipper om likebehandling, forutberegnelighet og etterprøvnbarhet er satt til side. Innklagedes sammenligning av produktene er basert på et uriktig faktisk grunnlag, og fordelene med at innklagede allerede fra tidligere kjente en av leverandørens produkter er ikke forsøkt utjevnet. Innklagede benytter allerede tilsvarende, men enklere, produkter fra den valgte leverandør. Evalueringsgruppen er dermed kjent med denne teknologien, og disse produktenes funksjonalitet fra tidligere av. Dette gir en særskilt oppfordring til å gjøre seg kjent med alternative produkter, hvis anbudskonkurransen skal ha noen realitet.
- (13) På bakgrunn av sakens faktum fremstår det som at innklagede allerede før utlysningen hadde bestemt seg for å velge en bestemt av tilbyderne, eller i hvert fall hadde en klar preferanse for denne.
- (14) Klager har innlevert et tilbud som på alle punkter tilfredsstillende kravspesifikasjonen, og som er betydelig rimeligere enn det valgte tilbudet.
- (15) Innklagede har sammenlignet produkter med svært forskjellige spesifikasjoner på en måte som gjør at avgjørelsen må anses basert på uriktig faktum. Det valgte produktet Sensation 64 og Ges LS VCT er ikke direkte sammenlignbare apparater. Det riktige ville være å sammenligne Sensation 64 med GEs LightSpeed Pro32.

Dette vil i henhold til tilbudet blant annet få store innvirkninger på prisen på leveransen. De sentrale spesifikasjonene for klagers to maskiner nevnt over er som følger:

LightSpeed Pro32:

- 32 snitt/rotasjon med 0,625mm snittykkelse = 20mm/rotasjon
- Isotropisk oppløsning på 0,35mm
- Opptil 17,5cm/sek bordbevegelse

LightSpeed VCT:

- 64 snitt/rotasjon med 0,625mm snittykkelse = 40mm/rotasjon
- Isotropisk oppløsning på 0,35mm
- Opptil 17,5cm/sek bordbevegelse

- (16) Klager vil kommentere det som konkret er trukket frem i innklagedes oppsummering for valg av leverandør. Det understrekes imidlertid at det sentrale likevel er det overordnede, at klagers produkt fullt ut tilfredsstiller krasspesifikasjonen, og er billigere og minst like bra.
- (17) ”Bedre isotropisk oppløsning”
Den isotropiske oppløsningen betegner små kubiske voxler, som et volum er bygget opp av. Jo mindre disse er, jo bedre oppløsning oppnår man. Klager spesifiserer ned til 0,35mm oppløsning på sine systemer uten bruk av ”flying focus”. Denne oppløsningen har klager hatt siden introduksjonen av LightSpeed 16 i 2001. Klager ser gjerne at dette blir målt og sammenlignet hos de ulike leverandørene.
- (18) Klager kan ikke se at det er holdepunkter for påstanden om at Siemens har bedre isotropisk oppløsning.
- (19) ”... bedre spennvidde på rekonstruksjonsparametre for snittykkelse”
I utgangspunktet er det noe uklart hva innklagede egentlig mener med dette. Hvis vi antar at det menes et høyere antall mulige snittykkelser bildene kan rekonstrueres i, så kan betydningen av dette i beste fall diskuteres. Så lenge man jobber i et volum (både 3D og coronalt/sagittalt/aksialt) er det tynne snitt man jobber med for å få gode bilder. Ved hjelp av isotropiske voxler vil man på klagers system oppnå oppløsning på 0,35mm også i rekonstruksjonene. Betydningen av dette lar seg best demonstrere ved besiktigelse av utstyret, men dette valgte som nevnt innklagede å avstå fra.
- (20) ”... bedre parametre for varme- og kjølekapasitet”
Klager har varmekapasitet på 8MHU og varmeavgivelse på 1782 kHu/min. Med denne sammensetningen kan man kjøre 18 pasienter i timen (500mA i 20 sek).
- (21) Kjølekapasitet er ikke lenger en reell problemstilling ved moderne CT’er, og det er svært vanskelig å forstå hvorfor innklagede har lagt vekt på dette.
- (22) Det som virkelig teller klinisk, er hvor høyt man kan gå i mA (milliampere – en måleenhet som i korthet angir stråledosen/mengden røntgenstråler, normalt angitt per sekund). Dette er viktig, siden rotasjonstidene stadig går ned og man får høyere

krav til mA for å kunne opprettholde et godt signal/støy-forhold gjennom hele undersøkelsen. Jo forttere maskinen roterer, jo mindre stråledose oppnår en per rotasjon og jo dårligere bilde blir det. Klagers røntgenrør kan gå opp til 800mA, høyeste i markedet. Dette vil spesielt komme til nytte ved store eller "tette" pasienter der man i tillegg ønsker å kjøre et stort volum.

- (23) Dette lar seg igjen best demonstrere ved å se systemet i bruk, men det sentrale er uansett at innklagede her har lagt vekt på et irrelevant moment, og samtidig sett bort fra et sentralt poeng.
- (24) "... høyest pitch-faktor"
Pitch-faktor angir bordets forflytning mellom en rotasjon gjennom utblending på detektoren. Dette har betydning blant annet for hvor raskt en undersøkelse kan gjennomføres.
- (25) Etter hva klager har kunnet bringe på det rene, har Siemens pitch 2:1. Klager har 1,75:1. Ser man dette i kombinasjon med dekning/rotasjon med tynne snitt, er det vesentlige forskjeller på de to systemene.
- (26) Etter hva klager erfarer, har Siemens Sensation 64 (32 raders detektor med "flying focus" som innebærer $32 \times 0,6 \text{ mm} = 19,2 \text{ mm/rotasjon}$) en pitch på 2:1 som dermed dekker $2 \times 19,2 = 38,4 \text{ mm/rotasjon}$ med tynneste snittykkelse.
- (27) Med klagers LightSpeed Pro32 ($32 \times 0,625 \text{ mm} = 20 \text{ mm/rotasjon}$) og pitch på 1,75 får man $1,75 \times 20 \text{ mm} = 35 \text{ mm/rotasjon}$ med minste snittykkelse.
- (28) Her er det 3,5mm som skiller klagers og Simens produkter, noe som er veldig lite i den sammenhengen og ikke kan tilskrives vesentlig betydning.
- (29) Med LightSpeed VCT ($64 \times 0,625 \text{ mm} = 40 \text{ mm/rotasjon}$) så gir dette med en pitch på 1,75:1 at man får $1,75 \times 40 \text{ mm} = 70 \text{ mm/rotasjon}$ med minste snittykkelse. Dette innebærer altså drøye 80 % høyere dekningsgrad sammenlignet med Sensation 64, med mulighet for høyere pitch.
- (30) Samtidig skal man tenke på at jo høyere pitch man bruker, jo større effektiv snittykkelse får man. Dette er noe som kan kontrolleres klinisk av en fysiker.
- (31) Uansett er det sentrale at klagers enklere utstyr, som da blir enda rimeligere enn det innklagede har basert sammenligningen på, er omtrent likeverdig med det valgte utstyr, mens klagers andre maskin er klart bedre.
- (32) "... en klart bedre løsning for legens tilgjengelighet til bildene"
Klager kan vanskelig se at innklagede har grunnlag for å ta stilling til dette siden innklagede aldri har sett klagers system eller deler av det i klinisk drift. Arbeidsflyt og praktisk bruk kan kun demonstreres ved besiktigelse, og er i beste fall svært vanskelig å slutte seg til fra en skriftlig fremstilling.
- (33) Dette er illustrerende for hovedproblemet i saken: innklagede kjenner Siemens' utstyr fra før, og legger uprøvd til grunn at dette er den beste løsningen for legen.

- (34) Selv i en åpen anbudskonkurranse plikter oppdragsgiver å skaffe seg et bedre grunnlag for å treffe avgjørelse i saken enn det innklagede her har gjort. I praksis ville ingen av de andre tilbyderne kunne vinne, så lenge sykehuset ikke hadde intensjoner om å foreta en reell sammenligning.
- (35) ”Effekten av kvalitetsfordelene ved Siemens AS tilbud er bl.a. vesentlig redusert tid til behandling, raskere og sikrere resultater”
Det er svært vanskelig å se at innklagede kan ha grunnlag for å trekke en slik konklusjon så lenge man ikke har sett mer enn ett av systemene i klinkisk drift. Rent faktisk er dette for øvrig også uriktig, det er ikke holdepunkter for en slik slutning ut fra sammenligning mellom sykehus der forskjellige produkter er i bruk.
- (36) ”I tillegg kommer fordeler ved bedre ergonomi og redusert støy gjennom vannavkjølt system”
Ergonomi og støyforhold kan kun evalueres gjennom besiktigelse, noe innklagede som kjent valgte å ikke gjennomføre.
- (37) Oppsummeringsvis kan klager ikke se at det er holdepunkter for innklagedes påstander knyttet til kvalitetsforskjeller på produktene.
- (38) Det er betegnende når det opplyses i tilsvaret at de teknisk sakkyndige hos St. Olavs Hospital HF holder seg løpende oppdatert om endringer som skjer i markedet, og har deltatt på en rekke medisinske messer hvor også presentasjon av leverandører av CT-utstyr har inngått. Det fremheves videre at dette skjedde forut for utarbeidelsen av kravsspesifikasjonen. Isolert sett er dette uproblematisk, men på dette tidspunktet var ikke det utstyr som er tilbudt av klager sluppet på markedet. Det er således mulig at de teknisk sakkyndige har kunnet skaffe seg informasjon om de valgte produktene fra Siemens på denne måten, men de har i hvert fall ikke kunne skaffe seg tilsvarende informasjon om det tilbudte produkt fra klager.
- (39) Klager ber om klagenemndas vurdering av hvorvidt vilkårene for erstatning er oppfylt.

Innklagedes anførsler:

- (40) Primært anføres at klagen ikke er egnet til realitetsbehandling. I denne saken er det nødvendig å benytte høyt kvalifiserte medisintekniske spesialister for å avgjøre kvalitetsforskjellen mellom de tilbudte computertomografene. Klagen bør derfor avvises.
- (41) Subsidiært bestrider innklagede å ha brutt regelverket for offentlige anskaffelser.
- (42) Klagers påstand om at konkurransen ikke har vært reell er feil. Det er innklagede som er oppdragsgiver i denne saken. Innklagede er ikke tidligere bruker av CT-utstyr, og har således ingen preferanser i forhold til enkelte leverandører. Det er St. Olavs Hospital HF som er bruker. Det medfører riktighet at sykehuset har CT'er som er levert av Siemens. Sykehuset har imidlertid ingen sammenlignbar CT levert av Siemens. Dessuten har St. Olavs Hospital også utstyr levert av klager og Toshscan.

- (43) Det er likevel slik at verken de fagkyndige hos innklagede eller ved St. Olavs Hospital har noen faktisk erfaring med det utstyr som nå leveres, ettersom dette er nyutviklete modeller som ikke har vært i bruk i Norge.
- (44) Hele anskaffelsen har vært basert på likebehandling, og det er ingen av leverandørene som på noe vis på forhånd har vært preferert. Det er heller ikke slik at innklagede som oppdragsgiver har hatt større kunnskap om Siemens sine produkter, som har medført behov for en utjevning av kunnskap ut fra likebehandlingskravet. Slik kunnskap har heller ikke brukerne ved St. Olavs Hospital. Klagers påstand på dette punkt er derfor grunnløs.
- (45) Klagers anførsel om at innklagede har sammenlignet produkter som ikke er sammenlignbare bestrides i sin helhet. Det er det dyreste alternativet hos samtlige tilbydere som har blitt vurdert opp mot hverandre, og disse er klart sammenlignbare. Dersom innklagede skulle vurdere klagers nest dyreste alternativ opp mot Siemens dyreste alternativ, ville dette ha vært et klart brudd på likebehandlingsprinsippet. Innklagede kan ikke se at det er fremlagt noen form for dokumentasjon på at innklagede her har tatt feil.
- (46) Innklagede bestrider at valg av leverandør er foretatt på et sviktende faktisk grunnlag. På bakgrunn av de opplysninger som var gitt i tilbudene og ut fra de utfyllende opplysninger som ble gitt i møte med de enkelte tilbydere, hadde innklagede et mer enn godt nok faktisk grunnlag til å vurdere samtlige tilbud opp mot de enkelte tildelingskriterier. Videre er den tekniske vurderingen underlagt en dobbel prøving som følge av klagen fra klager. Det kan ikke være tvil om at innklagede har foretatt en grundig og meget forsvarlig vurdering av det utstyr den enkelte tilbyder har tilbudt.
- (47) De nærmere anførsler som er fremholdt av klager under dette punktet er gjennomgått av innklagede, og tilbakevises i sin helhet. Dette er imidlertid så tekniske spørsmål at det ikke er grunnlag for å starte en skriftlig diskusjon for KOFA om disse spørsmålene. På bakgrunn av de opplysninger som fremgår av anskaffelsesprotokollen, den vedlagte tekniske vurdering og ut fra de forklaringer de involverte tekniske sakkyndige i Helsebygg kan gi, kan innklagede ikke se at det er hold i de anførsler klager her fremsetter. Noen av anførselene skal kommenteres nærmere:
- (48) Isotropisk oppløsning
Klager opplyste selv i sitt tilbud at "*0.62 snitt tykkelse gir tilnærmet isotropiske voxler*". Innklagede forstår klager slik at det nå anføres at klagers systemer oppnår en isotropisk oppløsning på 0.35mm. Innklagede kan ikke se at klager har dokumentert sin anførsel, og denne anførselen bestrides av innklagede. Klager har verken i tilknytning til klagen eller underveis i klagesaken, forsøkt å forklare innklagede hvorfor de spesifikke opplysningene om isotropisk oppløsning som ble gitt i tilbudet, er uriktige. Dersom anførselen skulle være riktig, er klager selv skyld i at feil faktum er lagt til grunn, og innklagede har av den grunn ikke brutt regelverket. Det er på denne bakgrunn heller ikke interessant i forhold til klagesaken å undersøke om klagers påstand er korrekt.
- (49) Spennvidde på rekonstruksjonsparametre for snittykkelse

Det faktum som her er lagt til grunn, er korrekt. Brukerrepresentantene i evalueringsutvalget poengterer at det er et faktum at også axialt bildemateriale benyttes i diagnostiseringen, og verdien av et godt spennvidde og flere ulike snitt tykkelsesvalg er relevant.

(50) Varme- og kjølekapasitet

Innklagede har vurdert dette riktig. Innklagede kan heller ikke se at klager har anført at de verdier som er lagt til grunn i evalueringen, er uriktige. Innklagede er videre uenig med klager i de vurderinger som fremgår under dette punktet. Problemer med kjølekapasitet er reelt også pr i dag ved tynn collimering, langt scanområde ved 16 slice CT hos noen av leverandørene. Dette til tross for at alle leverandørene også for denne maskinen hevdet at problemet var ikkeeksisterende. Dermed mener innklagede at det var grunnlag for også å vurdere røret hos de ulike leverandørene.

(51) Innklagede har forholdt seg til tallene for kjøle- og varmekapasitet, siden tall for maks scanlengde og parameterforutsetninger ikke er systematisk oppgitt hos alle leverandørene. Kjøle- og varmekapasitet er anerkjente og objektive protokolluavhengige mål for ytelse på et røntgenrør. Dermed har innklagede valgt å sammenligne disse målene. Siemens sitt rør kan vise til bedre oppgitte mål for ytelse enn hva klager har oppgitt.

(52) Pitch-faktor

Innklagede kan ikke se at klager anfører at det er lagt til grunn feile verdier i innklagedes vurdering. Innklagede fastholder for øvrig at korrekt faktum er lagt til grunn av innklagede.

(53) Det kan imidlertid synes som om klager i sin klage legger vekt på et annet forhold knyttet til pitch-faktor enn det som vurderes som viktig av innklagede. Innklagede er ute etter en pitch-verdi (fritt justert) i tråd med definisjon som kan relateres til dose. Dekningsområdet for et gitt volum sett i lys av tidsaspektet, vil imidlertid avhenge av flere parametere enn detektorens dekningsområde. Dekningsområde per rotasjon er ikke vurdert som viktig i innstillingen ut fra de undersøkelsestyper som er oppgitt som aktuelle.

(54) Legearbeidsstasjon

Heller ikke her kan innklagede se at det er anført noen konkret feil i det innklagede har bygget sin vurdering på. Det fastholdes at innklagede har hatt mer enn godt nok grunnlag for å vurdere samtlige tilbyderes utstyr, og at innklagede ikke har lagt til grunn et uriktig faktum.

(55) Effekten av kvalitetsforskjellene

Klager har ikke pekt på – og langt mindre dokumentert – konkrete feil i innklagedes vurdering. Innklagede bestriker at innklagede ikke hadde et godt nok grunnlag for å trekke konklusjonen hva angår effekten av kvalitetsforskjellene.

(56) Bedre ergonomi og redusert støy

All erfaring viser at luft-luft-kjøling skaper mer støy enn luft-vann-kjøling. All den stund det kun er Siemens som har sistnevnte kjølesystem, er det trygt å legge til

grunn av dette systemet støyer mindre. Klager har ikke fremlagt noen form for dokumentasjon som viser at dette ikke er tilfellet.

- (57) Det fremholdes i klagen at innklagede ikke har skaffet seg tilstrekkelig faktisk sammenligningsgrunnlag, og at dette favoriserte Siemens ettersom brukerne ved sykehuset har større kunnskap om dette utstyret enn de øvrige tilbydernes utstyr. Dette bestrides.
- (58) Det er stilt strenge krav til den dokumentasjon som skulle fremlegges for å vise utstyrets kvalitet m.v. Videre er det gjennomført avklarende tekniske møter med hver av leverandørene for å avklare spørsmål som ikke fremgikk klart av tilbudene. I tillegg er tilbudene fra samtlige leverandører vurdert både av et brukerutvalg ved sykehuset og av evalueringsutvalget hos innklagede.
- (59) Hva angår evalueringsutvalget hos innklagede består det blant annet av tekniske sakkyndige på medisinsk utstyr. Forut for konkurransens igangsetting har disse personene vært til stede på en rekke messer for presentasjon av nytt CT-utstyr, hvor de har blitt kjent med de ulike leverandørenes utstyr. Det forhold at klager forsøker å benytte disse opplysningene til å påvise at den konkrete informasjon fra medisintekniske messer benyttes som en del av faktum i tildelingsfasen er ukorrekt. Den konkrete evalueringen av tilbudene er som nevnt gjort ut fra de opplysninger som var gitt i tilbudene, og ut fra de utfyllende opplysninger som ble gitt i møte med den enkelte tilbyder.
- (60) Det er ikke grunnlag for klager sin anførsel om at klager, vurdert mot de aktuelle tildelingskriteriene, tilbød et likeverdig produkt med det Siemens tilbød.

Klagenemndas vurdering:

- (61) Klager har deltatt i konkurransen og har saklig klageinteresse, jf forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Anskaffelsens verdi er over EØS-terskelverdien, og anskaffelsen følger derfor forskrift om offentlige anskaffelser del I og II, jf § 2-1, § 2-2.
- (62) Klagenemnda har i sammenheng med foreliggende sak behandlet sak 2005/37 mot samme innklagede, men med annen klager. De to sakene gjelder samme anskaffelse og er i det vesentlige like i faktum og anførsler.
- (63) Saken er teknisk komplisert, men allikevel så vidt godt opplyst at hovedspørsmålet kan avgjøres, nemlig hvorvidt innklagedes saksbehandling har vært forskriftsmessig. Saken anses derfor ikke som uhensiktsmessig for behandling etter klagenemndsforordningens § 9.
- (64) Ved vurderingen av tilbudenes kvalitative sider utøver oppdragsgiver et skjønn som bare i begrenset grad kan overprøves rettslig. Klagenemnda kan imidlertid prøve om de vurderinger som gjøres ved tildeling er i samsvar med regelverkets krav til likebehandling, forutberegnelighet og etterprøvbarehet, herunder om tildelingen skjer i samsvar med kunngjøring og konkurransegrunnlag. I tillegg kan klagenemnda prøve om innklagede har basert sin avgjørelse på korrekt faktum.

- (65) Klager har anført at innklagedes sammenligning av leverandørenes produkter er basert på et uriktig faktisk grunnlag og at de positive erfaringer man allerede hadde med Siemens produkter ikke er utjevnet ved en mer inngående utprøving av de nå tilbudte alternative løsninger, herunder klagerens løsning.
- (66) Det er opplyst at innklagede fra før hadde en CT-maskin levert av Siemens. Den tilbudte CT-maskinen fra Siemens var imidlertid en annerledes og nyere modell enn den innklagede hadde kjennskap til fra før. Innklagede hadde også utstyr levert av klager og GE. Det er imidlertid ikke opplyst om det var tale om CT-maskiner.
- (67) Spørsmålet er da om innklagede, slik klageren anfører, måtte ha plikt til å besiktige de tilbudte maskinene for å etablere et tilstrekkelig og korrekt faktisk grunnlag for avgjørelsen..
- (68) Det gjelder ikke noe krav til besiktigelse av varer som skal anskaffes, men heller ingen begrensning dersom en slik besiktigelse finnes hensiktsmessig. Det avgjørende vil være om oppdragsgiver ut fra konkurransegrunnlaget kan gjøre en faglig forsvarlig vurdering ut fra de spesifikasjoner som fremkommer i tilbudene. I dette tilfellet er det så langt Klagenemnda kan se gjort grundige undersøkelser av samtlige tilbud, og sluttvurderingen ble gjentatt etter at det var fremkommet innsigelser mot den første innstilling på valg av Siemens.
- (69) Siemens' tilbud lå 1.4 mill over klagerens tilbud og det er på det rene at preferansen for Siemens dermed knyttet seg til en rekke tekniske egenskaper ved CT-apparaturen. Innklagedes vurdering var at disse – oppgitt som punktene 6 og 7 i kunngjøringens tildelingskriterier – oppveide den betydelige prisforskjell i Siemens' disfavør.
- (70) Det er tale om en komplisert anskaffelse som forutsetter innsikt i og oversikt over flere relevante faglige og tekniske forhold. Klagenemnda kan ikke se annet enn at den sakkyndige innstilling som ligger til grunn for tildelingen er omfattende, detaljert, grundig og etter alt å dømme objektiv. Det er også opplyst at det ble holdt presentasjonsmøter mellom innklagede og de enkelte tilbyderne. Innklagede har således fattet sin avgjørelse ut fra en samlet vurdering av de foreliggende tilbud og presentasjonen, alt holdt opp mot kravspesifikasjonene i konkurransegrunnlaget. Nemnda etterprøver ikke den sakkyndige ekspertise som anvendes ved en anskaffelse som den foreliggende, og kommenterer derfor ikke klagerens innvendinger så langt disse er av rent faglig art. Etter det som er opplyst, kan klagenemnda ikke se at de foretatte vurderinger ikke er tilstrekkelig saklig og faglig underbygget. Innklagede hadde rett nok en viss erfaring med en eldre Siemens CT fra tidligere, men klagenemnda kan ikke se at det kan reises innvending mot at tilbudsevaluering ble gjort uten faktisk besiktigelse av det utstyr som nå ble tilbudt. .
- (71) Saken gir dermed ikke grunnlag for klagerens anførsel om at innklagede på forhånd hadde bestemt seg for å velge Siemens som leverandør.
- (72) Klager har også anført at innklagede har sammenlignet produkter med forskjellige spesifikasjoner på en måte som gjør at avgjørelsen må anses basert på uriktig faktum. Innklagede har opplyst at det i tilbudsevalueringen er tatt utgangspunkt i

de mest avanserte modellene til alle leverandørene, og at disse er sammenlignbare. Dette er også tekniske vurderinger av innkjøpsfaglig art som nemnda ikke har grunnlag for å etterprøve. Det samme gjelder enkelte konkrete omstridte punkter i innklagedes begrunnelse for valg av leverandør.

Konklusjon:

Helsebygg Midt-Norge har ikke brutt regelverket om offentlige anskaffelser.

For klagenemnda,
22. mai 2006

Kai Krüger